

EEN RUNDJEN UMME

Nieuwsbrief van de
Stichting Kerk- en Fietspaden Sinderen e.o.

NUMMER 8 | JULI 2016

Van het bestuur

Voor u ligt alweer onze achtste nieuwsbrief. Met dit jaarlijkse 'Rundjen Umme' informeren wij onze donateurs, sponsors, vrijwilligers en de grondeigenaren bij de paden en allen die van onze fietspaden gebruik maken en deze waarderen.

Het jaar 2015 begon voor ons stormachtig. Het project Verlenging Ziegenbeekpad was van de baan. Dit pad zou een verbinding vormen tussen de Molenweg (in de kom van Sinderen) en de Terborgseweg. Vervolgens kwam een alternatief op de agenda, een pad langs de Keizersbeek, te beginnen bij de Schoesterbrug tot aan de rotonde bij de Marmelhorst. In de vorige nieuwsbrief heeft u kunnen lezen dat de realisatie onder hoge tijdsdruk moest plaatsvinden, vanwege het verstrijken van de einddatum voor de provinciale subsidie. Uitstel was niet mogelijk en zonder subsidie was het niet mogelijk het pad aan te leggen. Maar dankzij de gezamenlijke inspanning van alle betrokkenen is het gelukt. Op 13 juli 2015 was het tijd om dit te vieren en is het Keizersbeekpad officieel geopend. Meer hierover leest u elders in deze nieuwsbrief.

In het voorjaar van 2015 vroeg Theatergroep Spot ons om medewerking bij een aantal openluchtvoorstellingen ter gelegenheid van hun 10-jarig bestaan. Verplaatsing tussen de locaties zou per fiets gaan over de Sinderense fietspaden. Of wij dit logistiek in goede banen wilden leiden. Dat wilden we wel en een mooie samenwerking was het resultaat. Verderop in deze nieuwsbrief leest u

hoe ons deze uitdaging is vergaan. 2015 was ook het jaar dat wij als stichting 10 jaar bestonden. Met alle drukke activiteiten leek dit feit bijna geruisloos te passeren. Dat kon natuurlijk niet. We besloten om hierop terug te komen tijdens onze vrijwilligersdag op 20 mei jl., hetgeen inmiddels heeft plaatsgevonden. Voor de gelegenheid hebben we de meest markante gebeurtenissen van de afgelopen 10 jaar verzameld in een kort overzicht. Het is indrukwekkend om dit alles terug te lezen. Met in totaal 10 km fraaie fietspaden als resultaat.

In 2016 staan er geen nieuwe paden op stapel. Toch is er al weer het nodige ondernomen. Zo bereikten ons signalen dat onze bruggen te smal waren om er met een duofiets overheen te kunnen. Na het nodige denkwerk van Joop Weening en Joop Lammers hebben we twee bruggen verbreed, die over de Keizersbeek en over de Bergerslagbeek aan de Wissinklaan. Ook is een gedeelte van het Schothorstpad, ter hoogte van boerderij Gosselink, onder handen genomen. Dankzij de voortvarende inzet van een groep vrijwilligers is het hier nu weer prima fietsen.

Tot slot ook dit jaar onze hartelijke dank aan al onze donateurs, sponsors, grondeigenaren en onze vrijwilligers. Door u allen was het ook in het afgelopen jaar weer mogelijk gebruik te maken van onze paden. Naar tevredenheid, gezien de vele complimenten over onze paden, die wij in ontvangst mochten nemen.

Met vriendelijke groet,
Dolf Wisselink, voorzitter

IN DIT NUMMER:

- Van het bestuur
- Opening Keizersbeekpad
- Dotterbloemen in de Ziegenbeek
- Terugblik Hartstocht en Hebzucht op Sinderen
- Boerderijnamen
- Oude spoorbaan Dinxperlo-Varseveld
- ANBI status
- Vrijwilligersnieuws
- Winterklusdag januari 2016
- Verbreding bruggen
- Contactgegevens

Stichting kerk- en fietspaden
Sinderen & omstreken

Het doorsteken van drie waterballonnen door Berend Jan Bussink, Dolf Wisselink en Jan Finkenflügel: zonder water geen pad!

Berend Jan Bussink, Dolf Wisselink en Jan Finkenflügel feliciteren elkaar met het mooie resultaat

Jan Finkenflügel en Berend Jan Bussink op de fiets

Opening Keizersbeekpad 13 juli 2015

In de nieuwsbrief van vorig jaar heeft u kunnen lezen wat er vooraf ging aan de totstandkoming van het Keizersbeekpad. Op 13 juli 2015 vond de officiële opening plaats. Onder belangstelling van veel vrijwilligers, grondeigenaren, medewerkers van Waterschap en gemeente werd een 'spetterende' openingshandeling verricht door wethouder Jan Finkenflügel, heemraad Berend Jan Bussink van Waterschap Rijn en IJssel en onze voorzitter Dolf Wisselink.

Na ontvangst in het Sinderense Buurtschapshuis gingen wij per fiets naar de Schoesterbrug voor de officiële openingshandeling. In de aanwezigheid van vele vrijwilligers met hun partners werd het pad geopend door Jan Finkenflügel, Berend-Jan

Bussink en Dolf Wisselink. Elk memoreerde kort de enorme inspanning met een prachtig resultaat tot gevolg.

Even zorgde een enorme doos aan het begin van het pad voor een paar vraagtekens. Eronder zat een keukenstoel. Al snel kwam er opheldering: de stoel was een symbolisch cadeau, aangeboden door Martin Essing namens de gezamenlijke loonwerkers verenigd in Wescom, de firma's Essing, Wildenbeest en Westerveld. Inmiddels is de stoel ingewisseld voor een flinke picknickbank, die geplaatst is op het kruispunt van het Keizersbeekpad met de Vier Kempe, bij de 'brug bij Lammers'. Velen hebben er al dankbaar gebruik van gemaakt!

Het 'lofsietsen' van het Keizersbeekpad

Een verrassend cadeau, aangeboden door de loonwerkers Essing, Wildenbeest en Westerveld

Feestelijke ingebruikneming van de nieuwe picknickbank door de loonwerkers van Wescom en ons bestuur

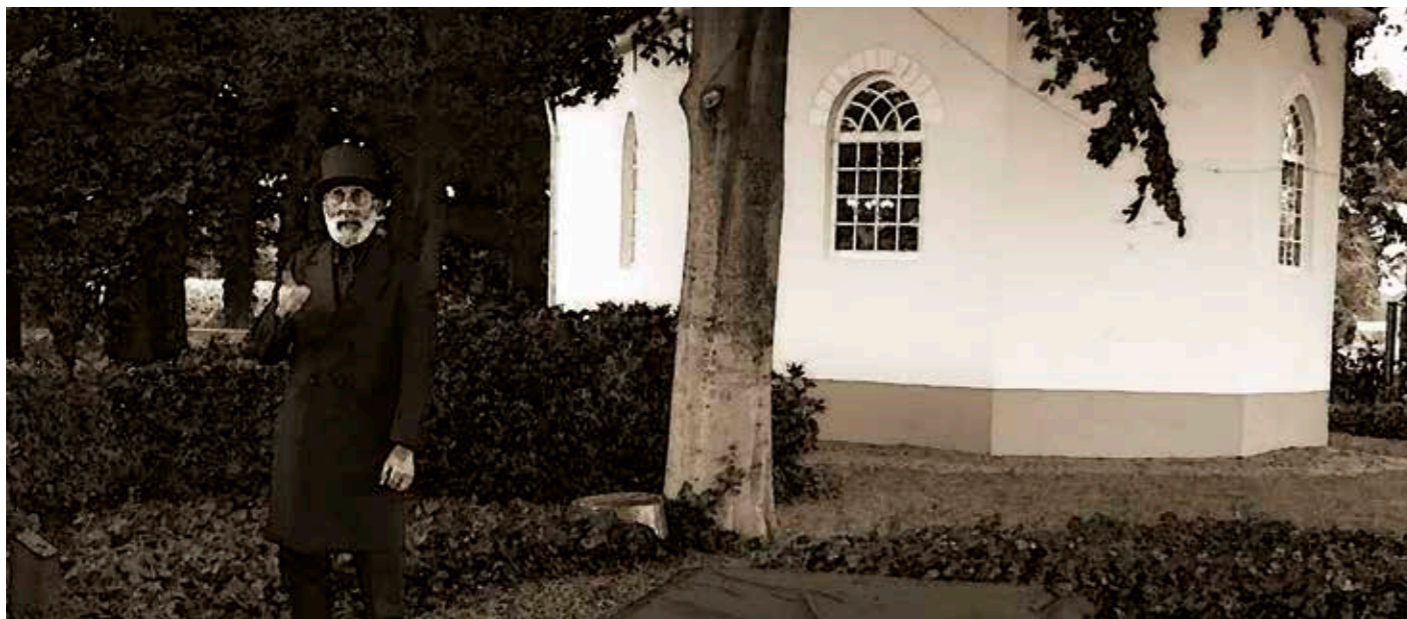
Dotterbloemen in de Ziegenbeek

Wie in het voorjaar over het Ziegenbeekpad fietst, zal het opvallen dat hier massaal Dotterbloem groeit. Met name de eerste 2 km vanaf de oorsprong staat de Dotterbloem volop. Verderop richting Keizersbeek is het minder. Aan de overzijde van de Terborgseweg staat weer meer. Wij vroegen landschapsecoloog Anton Stortelder, initiator van de kerkenpaden in Zieuwent, wat hiervoor de verklaring is.

"De Dotterbloem komt voor op plaatsen met hoge waterstanden op weinig tot niet bemeste voedselrijke grond, zoals beekleem. De plant is vaak te vinden op plaatsen met ijzerhoudend (kwel)water. IJzer slaat fosfaat uit het water neer als

roestige vlokken die zich op de bodem en op de stengelvoet van de plant afzetten. Als het water niet ijzerhoudend is en het bevat fosfaat en ammoniak zul je geen Dotterbloem aantreffen. Van nature groeit de Dotterbloem in nat elzenbos of elzenbroekbos, langs beken en rivieren en in rietvelden. Waar zij voorkomt, is zij vaak zo talrijk dat zij van half april tot half mei het beeld bepaalt. Vroeger kwam de plant ook veel voor in beekgeleidend nat hooiland, maar door ontwatering is dat nu verleden tijd." Dat de Ziegenbeek de eerste kilometers veel ijzer bevat, is goed zichtbaar aan de rode kleur. Mogelijk is dit verderop minder of bevat het water daar meer voedingsstoffen. Om hier met zekerheid iets over te kunnen zeggen, zou nader onderzoek gedaan moeten worden.

Hartstocht en Hebzucht op Sinderen

Weet u het nog, die mooie septemberweken in 2015, toen het rondom Sinderen gonsde van 'hartstocht en hebzucht'? Was u erbij? Zo niet, dan heeft u iets gemist ...

Acht keer zette theatergroep SPOT uit Doetinchem een indrukwekkende voorstelling neer ter gelegenheid van haar tienjarig bestaan. Het stuk werd op drie historische locaties in de buitenlucht gespeeld. De toeschouwer werd gevraagd om tussen de scènes door op de fiets te stappen en over onze mooie kerkenpaden van locatie naar locatie te gaan. Onze Stichting verzorgde de flankerende zaken: het zoeken van locaties, de kaartverkoop, het uitzetten van een mooie fietsroute tussen de locaties, het gidsen en regelen van het verkeer, de verkoop van eten en drinken en allerlei hand- en spandiensten rondom de voorstellingen. Het was een vruchtbare samenwerking, waar zowel wij als Stichting als de spelers van SPOT met veel plezier op terugkijken.

Waar ging het ook weer over? Het verhaal speelde zich af rond 1815 op het toenmalige kasteel Sinderen. Destijds woonde daar de familie Ruebel. Op een goede dag arriveerde de Russische

Carolina Zerner en ze bleef. Rond dit historische gegeven is SPOT aan het improviseren gegaan om het verhaal pakkend uit te bouwen. Er waren vragen te over: Wat bewoog deze vrouw om dwars door het Rusland van tsaren en Napoleon naar Sinderen in de Achterhoek te komen? Waarom mocht Carolina blijven? Waarom wong ze zich tussen het huwelijk van de kasteelheer Gottfried Ruebel en zijn vrouw Charlotte? Wat moest de kasteelheer met twee vrouwen? Hoe kwam het dat de kasteelvrouw de macht van Carolina tolereerde en de boerenbevolking de nare gevolgen ervan moesten ondergaan? SPOT kroop in de huid van kasteelbewoners, boeren en buitenlui. Al spelend en improviserend is het verhaal ontstaan. Een verhaal dat dramatisch eindigt in de nacht van 27 oktober 1847. Ruim 500 mensen bezochten de voorstellingen.

Enkele korte impressies van bezoekers verwoorden fraai hoe bijzonder de sfeer was.

'Het geluid van knisperend grind, veroorzaakt door onze fietsbanden. De wind in de haren. Links mais en rechts koekoeksbloemen en een meerkoet die in de beek toekijkt hoe een lint van fietsers door een Ach-

terhoeks coulissenlandschap rijdt. Zondagmorgen en op weg naar het eerste bedrijf van SPOT's Hartstocht en Hebzucht ...

Meteen worden we gegrepen door een Russisch avontuur. Spanning en tederheid, zuipen en zorg. Pakkende muziek. Spel, kleding en entourage spreken tot de verbeelding. [...] Daar slurpen we onder de kersenboom het doorleefde, wat aangedikte, maar prachtig uitgewerkte spel op van de aankomst van Charlotte in het kasteel van Sinderen. Tragiek en humor gaan hand in hand in onverwachte momenten, waarbij het geluid van knorrende varkens de intensiteit van de belevissen verhoogt. Zijn we hier bij een verhaal van Tsjechov beland? Als we weglopen zie ik onze medefietsers glimlachen en hoor allerlei positieve geluiden. „Mooi, hè?” „Jao, prachtig.”

Weer op de fiets. Smalle paadjes, ruisende takken, hagen die de wind tegenhouden, boerderijen. Enjoy the Indian Summer in Breedenbroek. Morgen begint de nazomer. Vandaag worden we begroet door boeren op een veldje die aardappels rooien. Zogenaamd dan. „Mo'j toch 's kieken wat 'n ri'j fietsen. D'r kump gin end an”, constateert een van hen.'

[Josée Gruwel uit Doetinchem, freelance schrijver voor Stad Doetinchem]

'[...] Het publiek springt weer op de fiets, nieuwsgierig naar wat komen gaat, op weg naar de volgende locatie. Voormalige kerkpaden slingeren zich door de uitgestrekte weilanden en bieden voor de fietsers een weids uitzicht op de oude boerderijen, de bomen, heggen en maisvelden, fel verlicht door de warme herfstzon. De enige spelers die dit beeld zo nu en dan onderbreken zijn de vrijwilligers van de Stichting kerk- en fietspaden in Sinderen. Zij verrichten dankbaar werk. De fietscolonnes worden in goede banen geleid en beschermd

tegen snelverkeer. Bij aankomst op de tweede locatie zijn de boeren al werkzaam op het land. Dit levert ook weer een prachtig karakteristiek plaatje op. [...] De laatste scènes spelen zich af op misschien wel de mooiste en in ieder geval voor mij de meest indrukwekkende locatie; de Antoniuskapel in Sinderen, ooit onderdeel van het voormalige kasteel waar de gebeurtenissen zich zouden hebben afgespeeld. [...] Eens te meer beseft je hoe het stuk knap weet te laveren tussen drama en klucht. Het is in prachtig evenwicht en geeft daarmee de nuancering aan van zowel het goede als het slechte. De hoofdpersonen in het stuk maken, om welke reden dan ook, hun keuzes. De toeschouwer blijft soms in het ongewisse en kiest zijn eigen perspectief. Uiteindelijk komt dit ook tot uitdrukking in de laatste scène achter de kapel. [...] We zijn even stil na een prachtig gezongen slotlied. Eigenlijk wil je niet dat het al afgelopen is. Het smaakt naar meer, naar beantwoording van vragen, naar een happy end. Dat happy end is er niet en tegelijkertijd ook weer wel. Ik verliet de voorstelling met een gevoel van dankbaarheid. Welk mooier compliment kun je geven aan kunst in deze vorm. Terwijl de ondergaande zon lange schaduwen trok, keerde ik huiswaarts, alleen met mijn gedachten. Er is geen einde aan het samenspel van licht, land en leven.'

[bezoeker Gerard Cornet uit Leusden]

Deelnemers aan het Boerderijnamenproject met hun zojuist ontvangen bord - foto Harm Huinink

De nieuwe fietsroute rondom Sinderen: de Boerderijnamenroute

De uitvoerders van het Päältjesplan

Päältjen aan de Wissinklaan

Boerderijnamen

Dit voorjaar zijn bij 60 boerderijen in de omgeving van Sinderen borden verschenen met daarop de naam van de boerderij en één of twee jaartallen. Het idee hiervoor heeft zijn oorsprong in het Dorpsplan Sinderen uit 2011, net als het markeren van de oude spoorbaan (zie volgende artikel). In 2015 heeft Sinderens Belang een prijs gewonnen in een prijsvraag van de Plattelandsraad, waarmee dit idee gerealiseerd kon worden. De Werkgroep Groen op Sinderen heeft de uitwerking opgepakt. Eerst werd de animo onder boerderijeigenaren om mee te doen gepeild, wat 60 aanmeldingen opleverde. Vervolgens is een ontwerp gemaakt. Op de borden is ruimte voor twee jaartallen: één jaartal geeft het bouwjaar aan van het huidige gebouw, het tweede jaartal is het vroegst bekende stichtingsjaar voor de desbetreffende boerderij. Dankzij financiële bijdragen van de firma Kaak in Terborg en van de Plattelandsraad Oude IJsselstreek bleven de borden voor alle deelnemers zeer betaalbaar. Vanzelfsprekend is de Werkgroep hier blij mee.

Op 22 april j.l. ontvingen de deelnemers hun bord in het Sinderense Buurtschapshuis. Buiten stonden de borden opgesteld in de vorm van de S van Sinderen. Met de bewoners werd een groepsfoto gemaakt. Diezelfde middag presenteerde een tweede Sinderense werkgroep een boekje met een nieuwe fietsroute langs veel van de zestig boerderijen. Het boekje, 'Beleef Sinderen' geeft, naast de route, veel informatie over oude gebruiken en het landschap. Zo krijgen de vanouds gangbare namen nieuwe aandacht en is weer een stuk van de rijke cultuurhistorie van Sinderen zichtbaar gemaakt. Het boekje is te koop voor € 1,- bij de VVV en andere verkooppunten.

Päältjes bij oude spoorbaan Dinxperlo-Varseveld

Op 21 november 2015 reed er na 73 jaar weer een 'trein' van Varseveld naar Dinxperlo. Tussen beide plaatsen bestond van 1904 tot 1942 een spoorverbinding. Zes maal per dag reed de locomotief, genaamd Bello, het traject. Op plekken waar die baan wegen kruist hebben vrijwilligers deze gemarkeerd met 18 kleine paaltjes. In de buurt van onze kerkenpaden kunt u deze merkpaaltjes tegenkomen, bijvoorbeeld op de Wissinklaan bij de brug aan het begin van het Welsinkpad. Het markeren van de spoorbaan vloeide voort uit het Dorpsplan Sinderen en is een initiatief van de Werkgroep Groen op Sinderen. Stichting Bewaar 't Olde uit Dinxperlo pakte het tracé op rond De Heurne tot in Dinxperlo.

De 'trein' van 2015 bestond uit vier buurtbussen, met vrijwilligers en aanwonenden. Enkele genodigden hadden de stoomtrein in hun jeugd nog meegemaakt. Om het bijzondere karakter van deze dag te onderstrepen reden de vier bussen langs het gehele tracé. Gidsen in de bussen wezen op overgebleven restanten van de spoorverbinding in het landschap. Voor wie er niet op let, zijn deze restanten soms amper zichtbaar. Daarom is het mooi dat dit tracé nu gemarkeerd is. Bij Halte Sinderen is een houten Andreaskruis geplaatst als extra aandachtspunt. In Dinxperlo is een 'erfgoedpaneel' geplaatst bij het eindpunt van de voormalige lijn aan de Maurits Prinsstraat. Vanuit de Werkgroep Groen was Berd Westerveld de enthousiaste trekker van dit plan. Het grootste deel van het markeringswerk is verricht door Willy Klompenhouwer en Joop Lammers, die ook tot onze meest actieve vrijwilligers behoren. (Zie ook: kaart achterzijde van dit Rundjen Umme)

ANBI status

Onze stichting heeft de ANBI status. ANBI is de afkorting van Algemeen Nut Beoogde Instelling. Een instelling kan alleen een ANBI zijn, als ze zich voor minstens 90% inzet voor het algemeen nut. Om aangewezen te worden als ANBI moet een instelling aan een aantal voorwaarden voldoen. Deze kunt u vinden op de website van de belastingdienst (www.belastingdienst.nl). Zo mogen wij ondermeer geen winstoogmerk hebben en moeten we aan bepaalde administratieve verplichtingen voldoen.

Wat betekent de ANBI status voor u als donateur? Donateurs van een Algemeen Nut Beoogde Instelling mogen hun giften aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting. Hiervoor gelden wel voorwaarden. Ook deze zijn te vinden op de site van de belastingdienst.

Vrijwilligersnieuws

Begin 2015 besloot vrijwilliger Harry Kamps uit Breedenbroek om privéredenen te stoppen als vrijwilliger. Met pijn in het hart, want hij was vrijwilliger van het eerste uur en deed dit nog steeds met groot plezier. Vanaf deze plek willen wij Harry nogmaals hartelijk danken voor zijn inzet in al deze jaren.

Aan het begin van het huidige seizoen hebben we twee nieuwe vrijwilligers mogen verwelkomen: Henk Nobel en Wim Brugink. We wensen hen een fijne tijd toe bij onze club. Met deze twee nieuwe vrijwilligers erbij zijn we weer goed op sterkte.

Winterklusdag januari 2016

In de winter liggen de onderhoudswerkzaamheden aan de paden stil. Maar sommige trouwe vrijwilligers zijn altijd te porren voor een extra klus.

Dit keer ging het er om banken en folderkasten van buiten naar binnen te halen en te voorzien van een nieuwe verflaag, zodat ze weer klaar zijn voor het nieuwe seizoen. Eén folderkast was zelfs vernield en is weer hersteld. Gelukkig komt dit soort vernielzucht weinig voor. Ook is de gereedschapskar voorzien van een nieuw dak. Op de afgesproken dag was het bijzonder slecht weer, maar doordat de groep niet te groot was, kon alles prima in onze opslagruimte bij boerderij Welsink gebeuren.

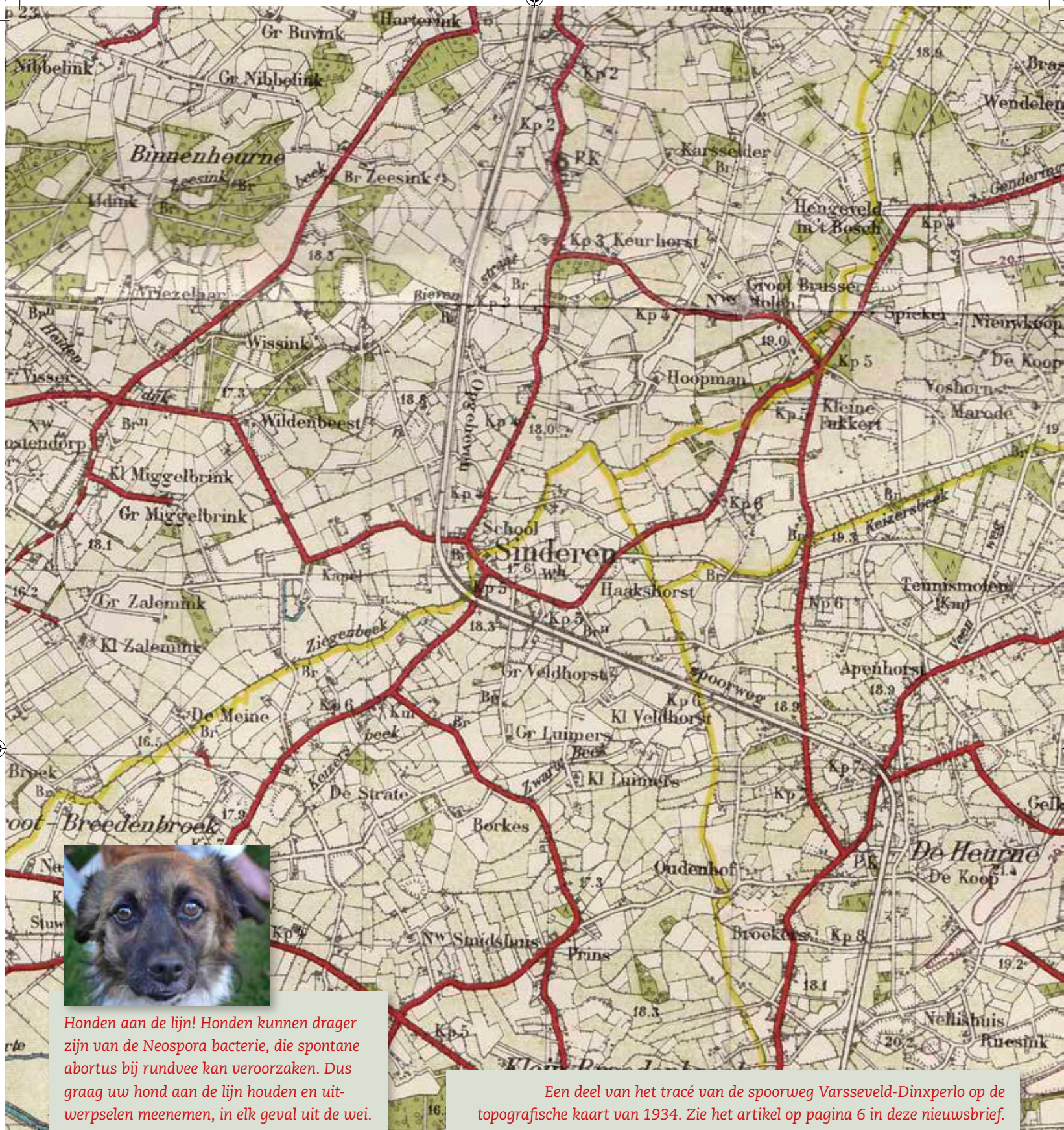
Tussen de werkzaamheden door werden de vrijwilligers getrakteerd op een stevige stampot, gemaakt door Thea Pennings.

Verbreding bruggen

Aan het begin van het Welsinkpad en in het Keizersbeekpad bevinden zich twee fraaie bruggen, gemaakt door de firma Meerdink uit Winterswijk. Om fietsers op een duofiets te plezieren en ook zelf als vrijwilligers met de maaier er goed over te kunnen, zijn we gaan nadenken over verbreding. Hiervoor was enig gepuzzel en technisch inzicht nodig, temeer omdat beide bruggen een andere constructie hebben. Afgelopen maand zijn beide bruggen met ongeveer 14 cm verbreed. De breedte is nu 1.33 m. Op de foto is te zien hoe dit eruit ziet bij de Welsinkpadbrug over de Bergerslagbeek.

Hans Zweerink en Jos Verheijen van Zorghuis Aan de Lindelaan zijn blij met de verbrede brug

Honden aan de lijn! Honden kunnen drager zijn van de Neospora bacterie, die spontane abortus bij rundvee kan veroorzaken. Dus graag uw hond aan de lijn houden en uitwerpselen meenemen, in elk geval uit de wei.

Een deel van het tracé van de spoorweg Varsseveld-Dinxperlo op de topografische kaart van 1934. Zie het artikel op pagina 6 in deze nieuwsbrief.

Stichting Kerk- en Fietspaden Sinderen e.o.

**Kasselderstraat 4a,
7065 BW Sinderen
T: 06 23 23 05 58
E: kerkenpadensinderen@gmail.com**

Bent u nog geen donateur?
Dan wilt u dit vast wel worden,
vraag onze donateursfolder aan:
kerkenpadensinderen@gmail.com

- U kunt voor meer informatie terecht bij een van onze bestuursleden:
- Dolf Wisselink – voorzitter
  - Gert Boesveld – secretaris
  - Erik Hiddink – penningmeester
  - Joop Lammers – PR
  - Madelon Ankersmit – 2e secretaris
  - Marjon Groot Nibbelink – lid

